

Aan de leden van de
Vaste commissie voor Economische Zaken en Klimaat
en Vaste commissie voor Binnenlandse Zaken

Harlingen, 12 september 2021

Betreft: Commissiedebat 15 september 2021

Geachte Commissieleden,

Komende woensdagmiddag is het eerste punt op de agenda de gas- en zoutwinning Waddenzee: evaluatie hand aan de kraan-principe en actualisatie relatieve zeespiegelstijgingsscenario's. Wij vragen u daarbij het volgende aan de orde te stellen.

Het Adviescollege Hand aan de Kraan Waddenzee stelt, op basis van internationale onderzoeken*¹, op bladzijde 53 van het advies onder het kopje 'Zoutwinning' dat zoutkruip "doorgaat ook nadat de drijvende kracht is gestabiliseerd".

Daarmee weerspreekt het college de stellingname van Frisia Zout en het ministerie van EZK dat zoutkruip c.q. bodemdaling stopt zodra de zoutwinning is beëindigd.

Voor monumentenstad Harlingen, met meer dan 1100 (Rijks)monumentale en beeldbepalende panden, is al dan niet voortgaande zoutkruip een cruciaal verschil. Hoe lang blijft de zoutwinning door Frisia, vlak voor de kust, nog bodemdaling onder de stad veroorzaken? En wie vergoedt de nabijliggende schade nadat Frisia Zout over 30 jaar de winning heeft beëindigd?

In Harlingen leven zorgen over alle soorten schade die op langere termijn kunnen ontstaan. In een wetgevingsoverleg op 12 november 2020 stelden diverse fracties de vorming van een robuust schadefonds aan de orde. Bij die gelegenheid gaf de minister van EZK aan dat hij de zorgen van de Stichting Bescherming Historisch Harlingen kent en desgevraagd "arrangementen zal treffen om te zorgen dat de inwoners van Harlingen daar niet ongerust over hoeven te zijn." *²

Op 1 september jl. sprak de minister onder andere met onze stichting en de gemeente Harlingen. Daarbij gaf hij aan niet afwijzend te staan tegenover het idee het Waarborgfonds Mijnbouwschade in het kader van de genoemde "arrangementen" op te hogen, gezien de onzekerheden omtrent mijnbouweffecten op langere termijn.

Wil de minister in vervolg hierop toezeggen het landelijke Waarborgfonds, dat blijkens informatie van het ministerie momenteel € 250.000*³ bevat, op te waarden tot een, zoals minister van EZK het eerder noemde, “robuust en ruimhartig” schadefonds van bijvoorbeeld € 2,5 miljard? Dat kan bijvoorbeeld via eenmalige bijdragen vanuit de betrokken sectoren en/of doorlopend percentagegewijs vanuit de jaarlijkse opbrengsten uit delfstoffenwinning.

Heeft u behoefte aan nadere toelichting, dan kunt u terecht bij de adviseur van onze stichting, Chris Elsinga. Hij is te bereiken via info@sbhh.nl en 06-53944765.

Met vriendelijke groet,

Jarig Langhout
voorzitter

**1 Het Adviescollege baseert zich op drie publicaties: J.S. Cornet, M. Dabrowski, and D.W. Schmid: ‘Long-term cavity closure in non-linear rocks’ in het *Geophysical Journal International* 210.2 (2017): 1231-1243; van dezelfde auteurs het artikel ‘Long term creep closure of salt cavities’ in het *International Journal of Rock Mechanics and Mining Sciences* 103 (2018): 96-106; S. Manivannan, P. Bérest: ‘Transient Closure of a Cylindrical Hole in a Salt Formation Considered as a Norton–Hoff Medium’ in *Rock Mechanics and Rock Engineering* 52.8 (2019): 2701-2707).*

*2 Letterlijk citaat minister Wiebes: “De heer Nijboer die vraagt of ik wel serieus luister naar bijvoorbeeld de Stichting Bescherming Historisch Harlingen met het oog op het schadeprotocol. Nou, ik denk dat als je in Harlingen woont je best een keertje af mag vragen of je wel op termijn je schade vergoed krijgt. Wat gebeurt er als daar geen rechtsoptolger meer is? Kan er dan een beroep worden gedaan op dat Waarborgfonds Mijnbouwschade? Nou, dat moet gevuld worden onder andere door partijen in de zoutsector, en dat betekent dat we daar, nou, niet alleen naar zullen luisteren, maar ook arrangementen voor zullen treffen om te zorgen dat mensen daar niet ongerust over hoeven te zijn.”

*3 Bedrijven uit olie- en gaswinning droegen hier € 125.000 aan bij, zoutwinning € 75.000 en opslag van stoffen € 50.000. Vanuit het Waarborgfonds worden momenteel ook schades vergoed die de afgelopen jaren ontstonden als gevolg van de steenkolenwinning in Limburg, die in de jaren '70 werd beëindigd.